

Adgang til oplysninger, offentlighedens medvirken og klageadgang på miljøområdet

Med godkendelsen af konventionen om adgang til oplysninger, offentlighedens medvirken og klageadgang på miljøområdet (Århus-konventionen) ønsker Den Europæiske Union at informere og inddrage borgerne i miljøspørgsmål samt at forbedre miljølovgivningens anvendelse.

DOKUMENT

Rådets afgørelse [2005/370/EF](#) af 17. februar 2005 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet.

RESUMÉ

Med denne afgørelse godkendes Århus-konventionen (undertegnet af Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater i 1998) på Fællesskabets vegne. Konventionen, der har været i kraft siden den 30. oktober 2001, er baseret på ideen om, at større inddragelse og oplysning af borgerne, hvad angår miljøproblemer, fører til en bedre miljøbeskyttelse. Den har som mål at bidrage til at beskytte nuværende og kommende generationers ret til at leve i et sundt miljø, de kan trives i. For at nå dette mål foreslås det i konventionen at intervenere på tre områder:

- offentligheden sikres adgang til offentlige myndigheders miljøoplysninger,
- offentlighedens deltagelse i beslutningsprocessen lettes,
- klageadgang og domstolsprøvelse på miljøområdet lettes.

EU-institutionerne sidestilles med offentlige myndigheder i konventionens forstand på samme måde som nationale eller lokale myndigheder.

Parterne forpligter sig til at anvende følgende bestemmelser og skal således:

- vedtage de nødvendige love, forskrifter eller lignende foranstaltninger,
- sætte offentligt ansatte og offentlige myndigheder i stand til at hjælpe og rådgive borgerne med at få adgang til oplysninger, deltage i beslutningsprocessen og få adgang til domstolsprøvelse,
- øge offentlighedens kendskab til økologi og skabe opmærksomhed om miljøproblemer,
- anerkende og støtte foreninger, grupper eller organisationer, som har miljøbeskyttelse som mål.

Offentlighedens adgang til miljøoplysninger

I konventionen er der fastlagt rettigheder og pligter vedrørende adgang til oplysninger, navnlig om tidsfrister for fremsendelse og med hvilke begrundelser de offentlige myndigheder kan nægte adgang til nærmere bestemte oplysninger.

Det er tilladt at nægte udlevering af oplysninger i følgende tre tilfælde:

- hvis den offentlige myndighed ikke er i besiddelse af de ønskede oplysninger,
- hvis spørgsmålet er åbenlyst urimeligt eller for generelt formuleret,
- hvis forespørgslen drejer sig om dokumenter under udarbejdelse.

En anmodning kan ligeledes afvises med henvisning til tavshedspligten i forbindelse med offentlige myndigheders forhandlinger, den nationale sikkerhed, den offentlige orden, behovet for at sikre, at retssystemet fungerer effektivt og korrekt eller beskytte forretningshemmeligheder eller den tredjeparts interesser, der frivilligt har givet oplysningerne, den intellektuelle ejendomsret eller privatlivets fred. Begrundelserne for at afvise en anmodning skal tolkes restriktivt under hensyntagen til offentlighedens interesse i at blive gjort bekendt med oplysningerne.

Beslutningen om afvisning skal begrundes og oplyse om ansøgerens klagemuligheder.

De offentlige myndigheder skal opdatere oplysninger i deres besiddelse, og til dette formål skal de udarbejde offentligt tilgængelige fortegnelser, registre og kartoteker. Anvendelsen af elektroniske databaser over

rapporter vedrørende miljøtilstand, lovgivning, nationale planer og politikker samt internationale konventioner bør begunstiges.

Offentlighedens medvirken i beslutningsprocessen på miljøområdet

Konventionens anden del omhandler offentlighedens medvirken i beslutningsprocessen. Denne medvirken skal sikres i godkendelsesprocedurer for nærmere bestemte aktiviteter, som er anført i bilag I til konventionen (hovedsagelig industrielle aktiviteter). Resultatet af offentlighedens medvirken skal tages i betragtning ved den endelige beslutning om godkendelse af aktiviteten.

Ved en beslutningsproces begyndelse skal offentligheden oplyses om følgende:

- det emne, som beslutningen vedrører,
- hvilken form for beslutning skal vedtages,
- den kompetente myndighed,
- den planlagte procedure, herunder praktiske oplysninger om høringsproceduren,
- proceduren for vurdering af miljøvirkninger (hvis den foretages).

Procedurens tidsfrister skal fastsættes således, at offentligheden sikres reelle muligheder for at deltage. Der er indført en forenklet procedure til at udarbejde planer og programmer på miljøområdet.

I konventionen opfordres parterne til at lette offentlighedens deltagelse i udarbejdelsen af miljøpolitik såvel som normer og lovgivning, hvis disse formodes at have en mærkbar indvirkning på miljøet

Klageadgang på miljøområdet

Hvad klageadgangen angår, har offentligheden adgang til at klage i henhold til den nationale lovgivning, når den føler sine rettigheder krænket med hensyn til adgang til oplysninger (hvis en anmodning om oplysninger negligeres, afvises på et urimeligt grundlag eller ikke besvares fyldestgørende).

Hvis en procedure i konventionen ikke overholdes, er der ligeledes sikret klageadgang. Der er desuden sikret klageadgang til bilæggelse af tvister i forbindelse med privatpersoners eller offentlige myndigheders handlinger eller undladelser, som overtræder bestemmelser i den nationale miljølovgivning.

Århus-konventionen - en lille forbedring for miljøet

Europa-Parlamentet stemte tirsdag om åbenhed og offentlig deltagelse i forbindelse med juridiske og miljømæssige beslutninger inden for fællesskabets institutioner. "Desværre blev det kun til et lille fremskridt" udtaler SF's medlem af Europa-Parlamentet Margrete Auken.

Af: Margrete Auken, SF / De Grønne

04.07.06

Desværre blev den del der skulle sikre miljøorganisationernes mulighed for ved EF-domstolen at afprøve lovligheden af bestemmelser på miljøområdet, forringet betydeligt af Rådet og Europaparlamentet i den fælles beslutningstagen.

"Den tekst som i dag blev vedtaget, er desværre en udvanding af kommissionens forslag, nu har vi ingen garanti for at miljøorganisationerne kan overvåge korrekt implementering af miljølovgivning i kommissionen og kommitologi proceduren. Det er meget skuffende at rådet og parlamentet ikke kan levet op til alle de fine ord om åbenhed, ansvar og "good governance" med reelle tiltag når nu chancen er der", siger Margrete Auken, MEP for SF og den grønne gruppes ordfører på Århus-konventionen.

"De grønne stemte for lovgivningen da den trods alt giver en lille forbedring af de eksisterende rettigheder både med hensyn til adgang til information om miljøspørgsmål på EU-niveau, og til formaliseringen af praksis for offentlig deltagelse i forbindelse med arbejdet i EU institutionerne"

Yderligere oplysninger kontakt Margrete Auken på tlf.: +33 3 88 17 53 27

eller +45 40 25 27 47

Tilbage Til top Print